

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ

Ἡ λέξη Λειτουργική παράγεται ἀπὸ τὴ σύνθετη λέξη λειτουργία, πὺν μὲ τὴ σειρά τῆς παράγεται ἀπὸ τὶς λέξεις: λεῖτος = λαὸς + ἔργο.

Ἄρα: λειτουργία= ἔργο τοῦ λαοῦ. Ἡ ἔργο πὺν γίνεται γιὰ τὸ λαό. Τὸν ὄρο «λειτουργία» τὸν συναντοῦμε καὶ στὴν κλασικὴ Ἀθήνα τοῦ Περικλῆ, καὶ δηλώνει τὴν προσφορὰ διαφορῶν ὑπηρεσιῶν διακεκριμένων πολιτῶν στὸ κοινωνικὸ σύνολο. (Τριήραρχοι, χορηγοὶ κλπ.).

Στὸ χριστιανισμό, ὅταν λέμε λειτουργική, ἐννοοῦμε τὸν κλάδο τῆς θεολογίας πὺν ἀγκαλιάζει ὅλες τὶς λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸν τόπο, τὸ χρόνο καὶ τὸν τρόπο, πὺν αὐτὲς οἱ ἐκδηλώσεις γίνονται.

Γι' αὐτὸ καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς λειτουργικῆς εἶναι πλούσιο καὶ σύνθετο.

Ἐχει γιὰ πρώτη ἀφορμὴ τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα, τὴ δίψα δηλαδὴ τῆς ψυχῆς νὰ λατρέψῃ τὸ Θεό. Ἐκδηλώνεται σὲ γραπτὸ ἢ προφορικὸ λόγο καὶ διαμορφώνονται ἔτσι οἱ διάφορες τελετὲς

καὶ ἀκολουθίαι. Παράλληλα μ' αὐτὸ διαμορφώνεται καὶ ὁ χώρος — σὰν ἀρχιτεκτονικὴ καὶ διακόσμηση — μέσα στὸν ὁποῖο θὰ λατρεύωμε τὸ Θεό.

Στὴ λειτουργικὴ λοιπὸν βλέπομε τὴν ἐξέλιξη τοῦ τόπου, τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου τῆς θείας λατρείας. Ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ πῆρε πολλὰς μορφὰς καὶ πέρασε μιὰ μεγάλη σειρὰ ἀπὸ ἀλλαγές, ὥσπου νὰ πάρῃ μιὰ καθορισμένη ἔκφραση.

Μέσα στὰ ἐνδιαφέροντα τῆς λειτουργικῆς εἶναι ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ ναοῦ, ἡ ὑμνογραφία, ἡ διάταξη (« τυπικὸ ») τῶν τελετῶν, ἡ χριστιανικὴ ζωγραφικὴ καὶ μουσικὴ καὶ γενικὰ ἡ τέχνη.

Ἔτσι τὸ περιεχόμενον τῆς λειτουργικῆς μοιάζει μὲ ἓνα πυκνὸ δάσος, γεμάτο μυστήριον.

